

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2011.gada 29.decembrī

Nr. E03-KREUD-29

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,

piedaloties sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Rimi Latvia”

juridiskā adrese: A.Deglava iela 161, Rīga, LV-1021

reģistrācijas numurs: 40003053029

kuru pārstāv sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rimi Latvia” pilnvarotās personas pārpilnvarojuma kārtībā:

(...),

(...),

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir izvērtējis komercprakses, kas īstenota, izplatot piedāvājumus ar nosaukumiem „*SUPERNETTO īpašais piedāvājums tikai Slokas ielā 161*” un „*SUPERNETTO īpašais piedāvājums tikai Apūzes ielā 45*” (turpmāk – Piedāvājumi), atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo, NKAL un citu normatīvo aktu prasībām.

Izvērtēšanas gaitā PTAC ir konstatējis turpmāk norādīto:

[1] PTAC, izvērtējot lietas apstākļus un SIA „Rimi latvia” (turpmāk – Sabiedrība) 2011.gada 30.novembra vēstulē Nr.01-01/598 sniegto informāciju, konstatēja, ka Sabiedrība ir izplatījusi šādus piedāvājumus:

1) „*SUPERNETTO īpašais piedāvājums tikai Slokas ielā 161*” (turpmāk – Piedāvājums1):

īpašais piedāvājums tikai Slokas ielā 161!

Tikai Pirmdien! 26.09

Pērc 2, maksā par 1

Baltmaize Druva 300 g
1 kg = Ls 0,50

Tikai Otrdien! 27.09

Visām viriešu zeķēm
atlaide 30%

Maltā kafija Jacobs Kronung 250 g
1 kg = Ls 9,96

Tikai Trešdien! 28.09

Visiem āugļiem un dārzeņiem
atlaide 30%

Cisīņi Rakveres Mini Rīgas Miesnieks 290 g
1 kg = Ls 2,72

Piedāvājums ir spēkā tikai norādītajos datumos, vai kamēr prece veikalā!

Piedāvājums spēkā tikai Slokas ielā 161!

Tikai Ceturtdien! 29.09

Visiem zivju izstrādājumiem
atlaide 30%

Olas Balticovo M izmērs 10 gab.
1 gab. = Ls 0,05

Tikai Piektdien! 30.09

Pērc 2, maksā par 1

Dzirkstošais vins Martini Asti 7,5% 0,75l
1 l = Ls 4,52

Pērcot jebkurus 2 Labrīt biežpiena sierīņus Labrīt 35g, maksā tikai par 1!

Sestdien un Svētdien! 1.10 - 2.10

Visām sveramajām šokolādes konfektem
atlaide 30%

Milti Ekstra Dobeles Dzīvaavnieks 2 kg
1 kg = Ls 0,29

Piedāvājums ir spēkā tikai norādītajos datumos, vai kamēr prece veikalā!

2) „*SUPERNETTO īpašais piedāvājums tikai Apūzes ielā 45*” (turpmāk – Piedāvājums2):

īpašais piedāvājums tikai Apūzes ielā 45!

Tikai Pirmdien! 26.09

Pērc 2, maksā par 1

Baltmaize Druva 300 g
1 kg = Ls 0,50

Tikai Otrdien! 27.09

Visām viriešu zeķēm
atlaide 30%

Maltā kafija Jacobs Kronung 250 g
1 kg = Ls 9,96

Tikai Trešdien! 28.09

Visiem āugļiem un dārzeņiem
atlaide 30%

Cisīņi Rakveres Mini Rīgas Miesnieks 290 g
1 kg = Ls 2,72

Piedāvājums ir spēkā tikai norādītajos datumos, vai kamēr prece veikalā!

Piedāvājums spēkā tikai Apūzes ielā 45!

Tikai Ceturtdien! 29.09

Visiem zivju izstrādājumiem
atlaide 30%

Olas Balticovo M izmērs 10 gab.
1 gab. = Ls 0,05

Tikai Piektdien! 30.09

Pērc 2, maksā par 1

Dzirkstošais vins Martini Asti 7,5% 0,75l
1 l = Ls 4,52

Pērcot jebkurus 2 Labrīt biežpiena sierīņus Labrīt 35g, maksā tikai par 1!

Sestdien un Svētdien! 1.10 - 2.10

Visām sveramajām šokolādes konfektem
atlaide 30%

Milti Ekstra Dobeles Dzīvaavnieks 2 kg
1 kg = Ls 0,29

Piedāvājums ir spēkā tikai norādītajos datumos, vai kamēr prece veikalā!

[2] 2011.gada 5.decembrī, konstatējot, ka Sabiedrība, sniedzot Piedāvājumus, varētu būt īstenojusi negodīgu komercpraksi, PTAC pieņēma lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu.

[3] 2011.gada 7.decembrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-07/7423-I-112 *Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, informācijas sniegšanas pieprasījumu un uzaicinājumu uz lietas izskatīšanu*, kurā Sabiedrība tika informēta par PTAC konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, iespējamo pārkāpumu, administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par tiesībām izteikt viedokli un argumentus konkrētajā administratīvajā lietā. Tāpat

PTAC uzaicināja Sabiedrības pārstāvi ierasties uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu 2011.gada 29.decembrī plkst. 14⁰⁰ PTAC telpās.

[4] 2011.gada 30.novembra vēstulē Nr.01-01/598 Sabiedrība attiecībā uz Piedāvājumiem norādīja, ka laika posmā no 2011.gada 26.septembra līdz 2011.gada 2.oktobrim tika rīkota tirdzniecības veicināšanas akcija „SUPERNETTO” veikalos, kas atrodas Rīgā, Slokas ielā 161 un Rīgā, Apūzes ielā 45. Lai informētu patērētājus par minēto akciju, tika izgatavoti speciāli reklāmas materiāli, kas tika izplatīti tikai minēto veikalu apkārtējo māju iedzīvotāju pastkastītēs, izmantojot attiecīgās mediju aģentūras reklāmas materiālu izplatīšanas pakalpojumus. Līdz ar to reklāmas materiālos norādītie piedāvājumi bija attiecināmi tikai uz to personu loku, kas dzīvo iepriekš minēto veikalu apkārtnē un biežāk ikdienā tajos iepērkas. Norāde „īpašais piedāvājums tikai Slokas ielā 161” un „īpašais piedāvājums tikai Apūzes ielā 45” reklāmas materiālos tika iekļauts, lai nemaldinātu patērētājus par iespējamu tirdzniecības veicināšanas akciju norisi arī citos „SUPERNETTO” veikalos, kur šāda akcija minētajā laika posmā nenotika. Sabiedrība papildus paskaidroja, ka Sabiedrības darbības laikā ir bijuši gadījumi, kad informācija par tirdzniecības veicināšanas akciju visām norises vietām un īpašajiem piedāvājumiem tajās ir norādīta reklāmas materiālos vienuviet, taču Sabiedrība uzskata, ka šādā veidā norādīta informācija patērētājam varētu būt grūti uztverama.

Vēstules pielikumā Sabiedrība ir pievienojusi attiecīgās mediju aģentūras 2011.gada 29.novembra informatīvu vēstuli, kurā norādīts, ka Piedāvājums1 tika izplatīts, ievietojot to 11078 pastkastītēs, savukārt Piedāvājums2 – 8630 pastkastītēs attiecīgā veikala apkārtnē.

[5] 2011.gada 29.decembrī lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības pārstāves paskaidroja Piedāvājumu veidošanas faktiskos apstākļus un norādīja uz radušos kļūdu, uzsverot, ka Sabiedrībai nebija nodoma maldināt patērētājus. Sabiedrības pārstāves pauda viedokli, ka Piedāvājumu izplatīšanas rezultātā patērētājiem nevarēja tikt nodarīts kaitējums. Tomēr Sabiedrība atzina izdarīto pārkāpumu un pauda nožēlu, kā arī apņēmas turpmāk nepieļaut šāda veida pārkāpumus.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC secina turpmāk minēto:

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *komercprakse – darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. No minētā izriet, ka Piedāvājumu izplatīšana/sniegšana ir uzskatāma par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, savukārt saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu Sabiedrība ir atzīstama par komercprakses īstenotāju.

Saskaņā ar NKAL 14.panta pirmo daļu NKAL ievērošanu savas kompetences ietvaros uzrauga PTAC.

NKAL 4.panta otrajā daļā ir noteikts, ka maldinoša komercprakse ir uzskatāma par negodīgu, bet NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

Savukārt NKAL 11.panta 7.punkts nosaka, ka *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs nepatiesi apgalvo, ka prece vai pakalpojums būs pieejams tikai ļoti ierobežotu laiku vai būs pieejams ar īpašiem noteikumiem tikai ļoti ierobežotu laiku, tādējādi rosinot patērētāju nekavējoties pieņemt lēmumu par*

līguma slēgšanu un nedodot viņam iespēju vai pietiekamu laiku pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu.

2005.gada 11.maija Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/29/EK „*kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004*” (“Negodīgas komercprakses direktīva”), kas ir maksimālās harmonizācijas direktīva un kuras regulējums ir iestrādāts NKAL, preambulas 17.punktā nosaka, ka, konstatējot šajā direktīvā norādīto jebkuros apstākļos maldinošo komercpraksi (direktīvas I pielikums – melnais saraksts, maldinoša komercprakse jebkuros apstākļos), nav nepieciešams veikt konkrētās komercprakses ietekmes uz vidusmēra patērētāja ekonomisko rīcību izvērtējumu, bet ir prezumējams, ka šāda komercprakse ir uzskatāma par negodīgu jebkuros apstākļos. Direktīvas I pielikumā norādītie gadījumi ir iekļauti NKAL 11. un 13.pantā.

No iepriekš tekstā ievietotajiem Piedāvājumu attēliem secināms, ka Piedāvājumā1 un Piedāvājumā2 ietvertās preces, to cenas, tām piešķirtās atlaides un citi uz tām attiecinātie īpašie noteikumi ir identiski un abos Piedāvājumos tie neatšķiras. Līdz ar to, sniedzot Piedāvājumus un tajos nepatiesi apgalvojot, ka attiecīgās īpašā piedāvājuma preces būs pieejamas ar īpašiem noteikumiem tikai ļoti ierobežotu laiku, tas ir, pieejamas tikai konkrētā veikalā noteiktu laika posmu, lai gan tāds pats īpašais piedāvājums bija arī citā veikalā tajā pašā laika posmā, Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi jebkuros apstākļos, jo Piedāvājumos norādītā informācija rosināja/varēja rosināt patērētāju nekavējoties pieņemt lēmumu par līguma slēgšanu, tādējādi nedodot patērētājam iespēju vai pietiekamu laiku pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar NKAL 11.panta 7.punktu un 4.panta otrās daļas 2.punktu, Sabiedrības īstentā komercprakse ir atzīstama par negodīgu, proti, maldinošu komercpraksi jebkuros apstākļos.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka, ka *ja uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.*

Izvērtējot PTAC rīcībā esošos materiālus, kā arī lietderības apsvērumus, un ņemot vērā faktu, ka Piedāvājumu izplatīšana ir beigusies, PTAC secina, ka nav lietderīgi pieņemt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1. – 4.punktā paredzētajiem lēmumiem, savukārt, ņemot vērā, ka komercprakses negatīvā ietekme jau, iespējams, ir neatgriezeniski notikusi un ņemot vērā LAPK 9.panta pirmo daļu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, Sabiedrībai uzliekams administratīvais sods, kas paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā.

PTAC ieskatā ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, „ka soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas”.* (Māris Baltais. *Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.*) Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu *administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.*

Nemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, kā arī konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu un tādēļ Sabiedrība konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (LAPK 21.pants), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Kā jau iepriekš konstatēts, Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, un līdz ar to Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi.*

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi – uzliek naudas sodu juridiskajām personām – no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem.*

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likumā noteiktos principus un 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliedzamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu piedāvājumu, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotāšanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC, ņemot vērā, ka Sabiedrība atzina pieļauto pārkāpumu un izteica nožēlu, ir konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punktu mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu, un PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, izdarītā pārkāpuma raksturu, proti, īstenošanas veidu, atbildību mīkstinošo apstākļu esamību un atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību, kā arī pārkāpēja mantisko stāvokli un ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 250,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses īstenošana – raksturu un tās īstenošanas veidu.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 9.panta pirmo daļu, 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu un 33.panta pirmās daļas 1.punktu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu un 4.panta otrās daļas 2.punktu, 11.panta 7.punktu, 14.panta pirmo daļu un 15.panta astotās daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Rimi Latvia”
juridiskā adrese: A.Deglava iela 161, Rīga, LV-1021
reģistrācijas numurs: 40003053029

uzlikt naudas sodu Ls 250,00 (divi simti piecdesmit) apmērā.

Pieņemto lēmumu SIA „Rimi Latvia” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. E03-KREUD-29
Pieņemšanas datums:	2011.gada 29.decembris

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(personiskais paraksts)

B.Liepiņa

(...)

IZRAKSTS PAREIZS